

BETÆNKNING**Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til FM2020 at fremsætte forslag til kommissorium for en sundhedskommission. Kommissionen skal udarbejde anbefalinger til forbedringer af sundhedssystemet som helhed, herunder særligt om rekruttering, fastholdelse af personale samt samarbejde med Danmark og udlandet. Anbefalingerne skal udgøre Inatsisartuts politiske grundlag for en sundhedsreform. Faglige organisationer for alt sundhedspersonale samt andre interessenter med fagindsigt i det grønlandske sundhedsvæsen skal som minimum kunne repræsenteres i kommissionen

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Karl Kristian-Kruse, Siumut

Medlem af Inatsisartut Malene Vahl Rasmussen, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mikivisuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 10. oktober under EM 2019 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Beslutningsforslaget pålægger Naalakkersuisut at fremsætte et forslag til kommissorium for en sundhedskommission til FM 2020. Hensigten er, at sundhedskommissionen skal komme med anbefalinger til forbedringer af sundhedssystemet som helhed og skal derudover udgøre Inatsisartuts politiske grundlag for en sundhedsreform.

Derudover mener forslagsstiller, at den endelige udformning af kommissoriet bør bero på et bredt forlig mellem alle partier i Inatsisartut samt input fra Naalakkersuisut. Forslagsstiller har fundet det vigtigt, at faglige organisationer for alt sundhedspersonale samt andre med fagindsigt

er repræsenteret i sundhedskommissionen, og at den endelige formulering af kommissoriet lægger op til dette.

2. Henvendelser

Forslagsstiller deltog efter anmodning under Udvalgets behandling af punktet.

3. Deputationer

Deputationer fra følgende organisationer har haft foretræde for udvalget den 25. oktober:

- Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (herefter PPK), Det Grønlandske Sundhedskartel

Fra Sundhedskartellet deltog følgende:

Formand for Pillorissaasut Sara Jilsø Fleischer, formand for Peqqissaasut og formand for PPK Ken Jensen, formand for Kost og Ernæring samt næstformand i PPK Lis Lauridsen og faglig sekretær Line Kronborg Danielsen.

PPK orienterede indledningsvist om formålet med foretræde for udvalget, som var at orientere om sundhedsfaglige gruppers oplevelse af udviklingen inden for sundhedsområdet. PPK gav udtryk for at være enig med Økonomisk Råds rapport om Sundhedsvæsenet¹. Og er særligt bekymret over forbruget af vikarbureauer, og mener, at man ved lønloft til herboende medarbejdere kan skabe merværdi for samfundet. Herudover orienterede alle formændene om, at der skal sættes ind over for forbedringer af arbejdsmiljøet grundet en stigning i stressrelaterede sygdomsmeldinger.

PPK er af den opfattelse, at der sker store strukturelle ændringer, uden at fagpersonerne inddrages. Eksempelvis mangler der inddragelse og klare faglige visioner i stillingsopslag, når der skal diskuteres normeringer i ydelseskataloget. Derudover er der mangel på genoptræning hos ældre mennesker, hvor ergoterapeuternes færdigheder og kompetencer kan benyttes bedre. Der er set flere eksempler på, at medlemmer ikke får, hvad der bliver lovet i forbindelse med ansættelser, kontrakterne mangler, og tit bliver stillingerne ikke besat af forskellige årsager, bl.a. uklarheder i stillingsopslagene, med den konsekvens, at det bliver dyrere i sidste ende, fordi de rigtige ikke ansættes.

PPK efterlyser en bedre dialog og et forbedret grundlag, når der planlægges strategier og planer for sundhedsområdet og arbejder derfor for at blive repræsenteret i den kommende sundhedskommission. Der efterlyses øget fokus på faglighed, og det anses som en nødvendighed, at sundhedsfaglige organisationer inddrages i planlægningen af fremtidens sundhedsvæsen.

4. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Medlemmet af Naalakkersuisut for Sundhed, Sociale Anliggender og Justits om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisut for Sundhed, Sociale Anliggender og Justits besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag 1.

Udvalget har bedt om en nærmere beskrivelse af, hvilke konsekvenser Naalakkersuisuts fremsatte ændringsforslag har i forhold til det oprindelige forslag. Det fremgår af besvarelsen, som er modtaget den 22. oktober 2019, at der for nuværende er nedsat en embedsmandsgruppe,

¹ Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit 2019, Nunatta Aningaasaqarnera 2019

som arbejder med revidering af sundhedsplanlægningen. Det er udvalgets forståelse, at denne gruppe arbejder med:

- at kortlægge eksisterende faciliteter i sundhedsvæsenet som helhed
- skabe overblik over fremtidige basale funktioner samt opgaveløsninger på sundhedsområdet, herunder behovet for specialist funktioner
- kobling af økonomiske data med de førnævnte aktiviteter
- at afsøge og indsamle relevant litteratur om sundhedstjeneste i landområder, der i lighed med Grønland har spredt bosætningsmønster
- udarbejdelse af en plan for, hvilke opgaver sundhedsvæsenet i fremtiden skal løse og hvordan.

Det fremgår yderligere af besvarelsen, at Naalakkersuisut, på baggrund af ovenstående arbejde, tager stilling til et eventuelt kommissorium, hvor kommissionens opgaver defineres.

Udvalget har derudover adspurgt Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justits om den del, der omhandler samarbejdet med Danmark og udlandet. I besvarelsen fremgår det, at udvalget vil blive hørt inden den endelige formulering af kommissoriet, så der derved er mulighed for indflydelse på indholdet af kommissoriet.

5. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har grundigt overvejet styrker og svagheder ved det oprindelige forslag fremsat af forslagsstiller og Naalakkersuisuts fremsatte ændringsforslag.

Det oprindelige forslag lyder som følgende:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til FM2020 at fremsætte forslag til kommissorium for en sundhedskommission. Kommissionen skal udarbejde anbefalinger til forbedringer af sundhedssystemet som helhed, herunder særligt om rekruttering, fastholdelse af personale samt samarbejde med Danmark og udlandet. Anbefalingerne skal udgøre Inatsisartuts politiske grundlag for en sundhedsreform. Faglige organisationer for alt sundhedspersonale samt andre interessenter med fagindsigt i det grønlandske sundhedsvæsen skal som minimum kunne repræsenteres i kommissionen”

Ændringsforslaget fra Naalakkersuisut lyder som følgende:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til FM2020 at fremsætte forslag til kommissorium for en sundhedskommission. Kommissionen skal udarbejde anbefalinger til forbedringer af sundhedssystemet som helhed, herunder særligt om rekruttering og fastholdelse. Arbejdet i kommissionen skal tage udgangspunkt i det eksisterende arbejde med revision af sundhedsplanlægningen i Det Grønlandske Sundhedsvæsen, med inddragelse af relevante interessenter. Anbefalingerne skal udgøre Inatsisartuts politiske grundlag for en sundhedsreform.

Det er Udvalgets vurdering, at Naalakkersuisuts fremsatte ændringsforslag ændrer fremgangsmåden og indholdet for det kommende kommissorium markant (se afsnit 4. Spørgsmål i denne betænkning). Det anses som en styrke, at der ved det oprindelige forslag beskrives specifikke interessenter, og at forslagsstiller har tænkt processen igennem i forhold til formuleringen af kommissoriet, og at der er gjort overvejelser om, hvilke repræsentanter der

skal indgå i kommissionen. Hvorimod der i ændringsforslaget ikke eksplicit tydeliggøres, hvor og hvornår de forskellige interessenter skal indgå.

Udvalget er enig med forslagsstiller i, at der er behov for, at faglige organisationer er repræsenteret fra start til slut og er helt uundværlige interessenter i den fremtidige planlægning af sundhedsområdet. I den forbindelse tænker Udvalget også på andre faglige organisationer, såsom Grønlands Lægeforening og evt. andre relevante organisationer. Udvalget fik ikke, ved besvarelsen af de fremsendte spørgsmål, afklaring på, om faglige organisationer ville blive repræsenteret ved kommissionen, da det efter Udvalgets fortolkning ville blive afhængigt af, hvilke opgaver kommissionen ville få.

Slutteligt skal Udvalget henstille til, at når opgaven er så omfattende, som den er for en reformering af sundhedsvæsenet, og skal danne et politisk grundlag for Inatsisartutts medlemmer, vil det optimale være, at der er tydelighed i, hvordan og af hvem kommissoriet formuleres, og hvem der repræsenteres i den kommende kommission.

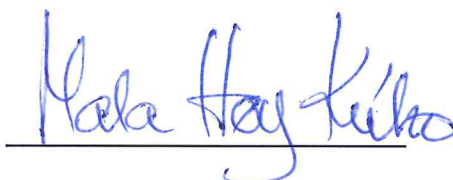
6. Forslagets økonomiske konsekvenser

Udvalget har noteret sig, at forslaget angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således, at der tages udgangspunkt i de omkostninger, der er forbundet med oprettelsen af en fiskerikommission, hvor der i 2019 er afsat 2 mio. kr. til etablering og drift. Udvalget finder ikke anledning til at foretage en anden vurdering af dette estimat.

7. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller det oprindelige forslag til vedtagelse.

Med disse bemærkninger skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mala Høy Kúko

Formand

Siumut

Stine Egede

Inuit Ataqatigiit

Karl Kristian-Kruse

Siumut

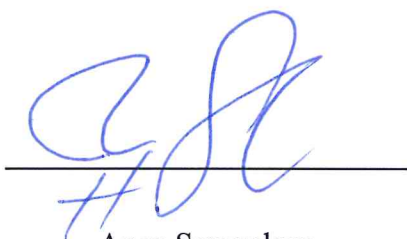
Malene Vahl Rasmussen

Demokraterne

Anna Wangenheim

Demokraterne

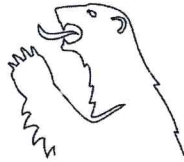
Aqqa Samuelson

Inuit Ataqatigiit

Mikivsuk Thomassen

Inuit Ataqatigiit

INATSISARTUT

Naalakkersuisoq for Sundhed,
 Sociale anliggender og Justits

Dato: 08-10-2019

J.nr.: 01.38.01.03-00122

Skriftlige spørgsmål vedr. EM 2019/98 om kommissorium til en sundhedskommission

I forbindelse med førstebehandlingen af EM 2019/98 blev forslaget henvist til udvalgets behandling. I den forbindelse ønsker Familie- og Sundhedsudvalget at fremsende uddybende spørgsmål til Naalakkersuisut. Spørgsmålene handler om det ændringsforslag som Naalakkersuisut har fremsat i forbindelse med førstebehandlingen af punktet.

Det oprindelige forslag lyder som følgende:

"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til FM2020 at fremsætte forslag til kommissorium for en sundhedskommission. Kommissionen skal udarbejde anbefalinger til forbedringer af sundhedssystemet som helhed, herunder særligt om rekruttering, fastholdelse af personale samt samarbejde med Danmark og udlandet. Anbefalingerne skal udgøre Inatsisartuts politiske grundlag for en sundhedsreform. Faglige organisationer for alt sundhedspersonale samt andre interessenter med fagindsigt i det grønlandske sundhedsvæsen skal som minimum kunne repræsenteres i kommissionen"

Ændringsforslaget fra Naalakkersuisut lyder som følgende:

*"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til FM2020 at fremsætte forslag til kommissorium for en sundhedskommission. Kommissionen skal udarbejde anbefalinger til forbedringer af sundhedssystemet som helhed, herunder særligt om rekruttering og fastholdelse. **Arbejdet i kommissionen skal tage udgangspunkt i det eksisterende arbejde med revision af sundhedsplanlægningen i Det Grønlandske Sundhedsvæsen, med inddragelse af relevante interessenter.** Anbefalingerne skal udgøre Inatsisartuts politiske grundlag for en sundhedsreform.*

(Udvalgets fremhævning)

Udvalget er tidligere blevet orienteret om revidering af sundhedsplanlægningen og ifølge notatet modtaget den 27.09 2019 fra Naalakkersuisut anføres følgende:

"Revideringen af sundhedsplanlægningen sker med henblik på, at der skal udarbejdes et nyt aftalegrundlag for driften af Sundhedsvæsenet".

Udvalget hæfter sig særligt ved:

At ændringsforslaget vil medføre, at Naalakkersuisut i hovedtræk indarbejder allerede eksisterende arbejde med egen revision af sundhedsplanlægningen i det arbejde, der måtte blive pålagt Naalakkersuisut jf. ovennævnte ændringsforslag.

- 1) Udvalget ønsker en uddybning af, hvad denne ændring vil betyde konkret i arbejdet hen imod formuleringen af kommissoriet samt for nedsættelsen af sundhedskommissionen

Udvalget bemærker også, at en vigtig del i det oprindelige forslag om samarbejdet med Danmark og udlandet ikke fremgår af ændringsforslaget:

- 2) Kan Naalakkersuisut bekræfte om anbefalinger vedr. samarbejdet med Danmark og udlandet i forhold til udenlandsbehandling stadig vil være et fokusområde i sundhedskommissionen?

Slutteligt finder udvalget behov for en præcisering af "hvilke relevante interessenter", der konkret forventes inddraget såfremt ændringsforslaget vedtages. I det oprindelige forslag indgik følgende:

"faglige organisationer for alt sundhedspersonale samt andre interessenter med fagindsigt i det grønlandske sundhedsvæsen skal som minimum kunne repræsenteres i kommissionen"

- 3) Forventer Naalakkersuisut fortsat at inddrage faglige organisationer og andre med fagindsigt i kommissionen og kan Naalakkersuisut nærmere definere "relevante interessenter"?

Udvalget ser frem til Naalakkersuisut besvarelse, der bedes fremsendt elektronisk på grønlandsk og dansk. Besvarelsen bedes fremsendt til ina@ina.gl med kopi til udvalgets sekretærer på mika@ina.gl samt lobd@ina.gl

På vegne af Familie- og Sundhedsudvalget

Med venlig hilsen

Mala Høy Kúko

Udvalgsformand

Familie og Sundhedsudvalget

22-10-2019
Sags nr. 2019-18996
Akt nr. 11896473

Postboks 1001
Tlf: 34 68 00
Fax (+299) 32 45 47
E-mail: PN@nanog.gl
www.nanog.gl

Skriftlige spørgsmål vedr. EM 2019/98 om kommissorium til en sundhedskommission

Tak for fremsendte spørgsmål vedrørende ændringsforslaget for pkt. EM 2019/98. Besvarelse af spørgsmålene fremgår nedenfor.

- 1) **Udvalget ønsker en uddybning af, hvad denne ændring vil betyde konkret i arbejdet hen imod formuleringen af kommissoriet samt for nedsættelsen af sundhedskommissionen**

Svar:

På nuværende tidspunkt arbejder en embedsmandsgruppe på en revidering af sundhedsplanlægningen i sundhedsvæsenet, hvor interesseorganisationer skal høres i arbejdet. Udvalget er orienteret om kommissoriet for arbejdet.

Embedsmandsgruppens arbejde er stadig under proces. På nuværende tidspunkt arbejdes der med følgende fokusområder:

1. At der skabes oversigt over **eksisterende** faciliteter i sundhedsvæsenet og deres kategorisering i henhold til hidtidige praksis (aktuelle kategorier), suppleret med oplysninger om de mere specialiserede kliniske områder på DIH og tandlægevirksomhed.
2. Oversigt over de **fremtidige** basale funktioner på de forskellige niveauer og geografier i sundhedsvæsenet, eksempelvis blodprøvetagning, undersøgelse for seksuelt overførbare infektioner, svangreomsorg, herunder ultralydsscanning, røntgenundersøgelser, undersøgelser for blodprop ved hjertet, øjenundersøgelser og forskellige former for kirurgisk virksomhed.
3. Oversigt over, udvalgte specialiserede funktioner, der varetages i Nuuk, f.eks. planlagt kirurgisk virksomhed som kunstige knæ og hofter, kræftbehandling, behandling af præmature og infertilitetsbehandling.
4. Kobling af økonomiske data med funktionerne, så der udarbejdes estimater over omkostninger forbundet med aktiviteterne.

5. Indsamling af international viden og erfaringer fra lande med tilsvarende problemstillinger om sundhedstjeneste i landområder med spredt bosætningsmønster.

6. Den fremadrettede plan for hvordan og hvilke opgaver håndteres i Sundhedsvæsenet.

På baggrund af dette arbejde vil skitserede løsninger og problemstillinger som Naalakkersuisut ønsker at en politisk nedsat kommission skal forholde sig til, kunne blive behandlet i en kommission.

Naalakkersuisut skal således på baggrund af embedsmandsgruppens arbejde beslutte et eventuelt kommissorium, hvor kommissionens opgaver bliver defineret.

- 2) Kan Naalakkersuisut bekræfte om anbefalinger vedr. samarbejdet med Danmark og udlandet i forhold til udenlandsbehandling stadig vil være et fokusområde i sundhedskommissionen?**

Svar:

Processen for godkendelse af kommissorie for en sundhedskommission kan indbefatte at familie og sundhedsudvalget høres om kommissoriet forinden godkendelse i Naalakkersuisut. Derved kan udvalget få indflydelse på sundhedskommissionens fokusområder.

- 3) Forventer Naalakkersuisut fortsat at inddrage faglige organisationer og andre med fagindsigt i kommissionen og kan Naalakkersuisut nærmere definere "relevante interessenter"?**

Svar:

Se besvarelse i 2)

Inussiarnersumik inuulluaqusillunga
Med venlig hilsen

Martha Abelsen